

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy negyedévre . . . . . 1 forint Félévre . . . . . 2 forint Megjelen minden vasárnap reggel.	SZERKESZTŐSÉG: és KIADÓHIVATAL Csongrád, magtár-utca 41. hová az előfizetési- és hirdetési díjak, valamint a lap szellemi részét illető közlémények küldendők.	HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Nőképzés és nevelés.

— Országos nőképző-egylet. —
(Folytatás és vége.)

„Egyletünknek még harmadik feladata is van, melyet szintén szem előtt kell tartania; ez pedig az, hogy a nőnevelés terén minden mozzanatot éber figyelemmel kísérjen, úgy hazánkban, mint a külföldön is; kövesse és létesítse mindazt, ami jó, a ferde irányt pedig törekedjék megczáfolni, hogy az e téren nehezen kivívott eredmény ködfátyolképen el ne tűnjék, hanem fejlődjék tovább és haladjon “

Ezek után a nagyérdemű elnök-lő azon többek által hangoztatott nézet ellen kelt sikra, hogy a nevelés, lélek- és gondolkodástan oly szaktudományok, melyeket csak a nevelői pályákra lépőknek kell tanulniok. Hogy ez nem így van s hogy minden nőnek, minden anyának mennyire szüksége van e tudományok ismeretére, azt a nagy tudományu és széles ismeretkörű elnök-nő fényes, szónoki lendületű beszédben bizonyította.

A beszédnek e kiválóan fontos részletét a következőkben ismer-tetjük:

„A nőnek, mint anyának, legfőbb hivatása, hogy a saját gyermekét

öntudatosan, kívánt sikerrel tudja nevelni. Ebből következik, hogy a nevelőnek s az anyának egy és ugyanaz a feladata, egy irányban, ugyanegy czél felé kell közreműködniök, vagyis egymást kiegészíteniök, tehát hasonló szellemi és értelmi képzettségre van szükségük. Megengedhető, sőt kívánatos, hogy a nevelő több technikai ügyességgel birjon, jobban tudjon zongorázni, rajzolni, ékesebben idegen nyelveket beszélni, szebb kézimunkát készíteni, mert ő foglalkoztatja a növendékeket, de lelki műveltség-re ne álljon az anya alantabb a nevelőnél.

A lélektan az emberi szellem tehetségeit ismerteti; utmutatást nyújt: miképen juthatunk ember és önismerethez és erkölcsi szabad akarathoz, az ember e legkiválóbb méltóságához. A logika, vagy gondolkodástannak azon nagy becsé van, hogy bennünk a gondolkodás törvényeit világos tudattá emeli, megtanít, hogy kerüljük a tévedéseket, megmutatja, miként lehet a helytelent és hamisat felismerni, az igazságot keresni és megszerezni, a tudni vágyat a világosság-hoz vezetni. — Az eszthetika arra tanít, hogy a szépben eltalálhatjuk az

eszmét, a nemest, az ideált! A nevelés-tudomány utmutatást nyújt arra nézve, hogyan kell a gyermek testi és lelki erőit czélirányosan kifejleszteni, kedélyét és jellemét képezni.

Nem rendkívül hasznosak-e, sőt nélkülözhetlenek ezen ismeretek az anyára nézve? Ezen tanulmányokat minden művelt család leányának végeznie kellene.

Mi nők, kik legközvetlenebbül érezhetjük, minő irányban kellene a nőnevelést vezetni, mindenké- előtt hangoztassuk, hogy a nők teljesen szellemi kiképeztetésére okvetlen szükséges a lélektan, jól megmagyarázott, könnyen érthető modoru, inkább idealisztikus irányban. Minden anya törekedjék leányának módot nyújtani e tudományok elsajátítására.“

Ime ily magasztos, ily nemes, ily nagyszerű eszmék vezetik az orsz. nőképző-egylet intézőit a leánynevelés terén. Ily körülmények közt nem lehet csodálkoznunk az intézetnek évről-évre fokozódó sikerei és előhaladása felett s örömkünknek adhatunk kifejezést, hogy ily intézet hazánkban fennáll és virágzik.

Kétségtelen, hogy az érdem és dicséret főként az intézet kitünő és

T Á R C Z A.

A varróleány.

— Trieszti életkép —

Irta: GEBEY ENDRE.

(Folytatás.)

E találka aztán minden este ismétlődött. A vilámmal világított Piazza Lipsia rózsá ligetében csak úgy tódul a vásári nép. A sok „Sartorella“ közt legjobban feltűnik Michelina seladonjával. A vásári bírók, lapos kalapjaik alól merész, ferde pillantásukkal, daczára 70 éves voltuknak, még ma is azt látszik igazolni, hogy a szépek versenyén, a győzelmibabért, Michelinának adnák. Pedig a fiatal „Sartorellák“ a vén „róka“ bírókat mint mindég, ugy most is csak nevetik.

Az Adria játszi szellője vigan ölelkezik a liget óriási zsvájával, a katonazene mély akkordjai szép viszhangban verődik vissza a távolból.

A mulatócsoportok, vacsorálni huzadnak, Giulio és Michelina lakásukon, a padlásszobában vidáman költék el megszokott, szerény vacsorájukat, melyhez Giulio mindannyiszor tudott valami meglepetésűen hozott csemegével járulni.

Michelina mind inkább megszokta, vagy mint hitte, szerette imádóját. De a viszonyok, mint mindenben, ugy e tételnél is hatalmas fordulatot vettek. Michelinának

nem kis meglepetésére pár hét óta azt kell tapasztalnia, hogy Giulio nem vár már reá a szegleten, nem megy sétálni vele; de még csak nem is mutatja magát. Szegény Michelina egész éjeken át sirt s nem tudta megfejteni Giulio elmaradásának okát. — Pedig Giulio nélkül nem tudna tovább élni. El is ment a gyártelepbe, hol Giulio alkalmazva volt, szinleg a gépházat megtekinteni, de valójában Seladonját keresve, ott sem találta, büszkesége azonban nem engedte meg, hogy utána kérdezősködjék. — Ezóta bú, szomorúság vett rajta erőt s megszokott munkáját is csak gépileg végezi.

— Míg a közelmúlt ez emlékei, ködfátyolképen vonultak el Michelina előtt, elkészült a ruha. A műhelyben már rég nem égett a lámpa, lassaukint az utcán is fellobogott a gáz. Este volt. Michelina gyorsan rendbe szedvén saját öltönyét, elhagyá a műhelyt, Az esküvő ruhát, mely a hagyományos zöld kendőbe volt bevarrva, egy tanonc leány vitte utánna. Megérkezve a via Cavanna 21-ik szám alá, egész ünnepegyességgel lett fogadva.

— Nem mutatjuk meg senkinek, szólt az örömtől repeső menyasszony. Jőjjön kérem gyorsan a szobámba, hadd próbáljam fel mindjárt.

A pompás ruha szabása kitünően sikerült. Míg Michelina stylszerű ránczokba szedé a tunikát, kopogtatnak az ajtón.

— Nem szabad senkinek bejönni.

— Nekem sem, Giuliónak, imádott Elvirám?

— E név, e hang! mormogá elhalványodva Michelina.

— Jőjj be hát gyorsan s bámuld meg ruhámat, mily pompásan készíté el azt a kisasszony. — A vőlegényem ez kedves kisasszony, de miért reszket kegyed, talán rosszul van?

Az ajtó felnyilt s rajta egy csinos, barna, magyar ifju lépett be. — Giulio! sikoltott fel a varróleány s örülként rohant ki az ajtón. Le a lépcsőn, ki a zajos utcára. Jobbra balra a járókelőkbe ütődik, de ő azt észre sem vette.

Csak előre, előre! Szemeiből patakként folytak a kétségbeesésnek könnyüi, szive elszorult és ugy fájt, mig agyában zavart gondolatok üzték egymást.

Csak előre, előre! futva ki az éjbe, az utcák tömkelegén át. Távolból tompa moraj hallik. A tenger az. Önkénytelenül felé irányzá lépteit. Kiér a molóra. A bóra szele át meg át fujja könnyü, vékony ruháját, megtépi szép holló haját, de ő azt sem érzi.

Csak előre, előre! a hosszú mollón végig, végig.

Várjatok, várjatok kedves habok jövök már hozzátok. Fogadjatok be és hűsítetek le enyhe hullámaitokkal égő keblem hevét. Mily jó lesz majd ott leut nyugodni, mélyen lent a víz fenekén, milyen édes a csönd, mely dobogni megszünő szívemet kö-

Vasárnap, 1891. augusztus 23.

„TISZAVIDÉK“

lelkes vezetőit illeti meg. Az egyesület ellen álló özv. Veres Pálné, özv. gróf Teleki Sándorné, Majthényi Alajosné és Rudnay Józsefné azok, kik az intézet szellemi vezetését lelkes buzgósággal; nagy tudományával és sok gyakorlati tapasztalattal irányítják, de ki kell emelnünk, hogy a munka és a siker nagy része is a tanintézet tényleges vezetőjét özv. Janisch Józsefné igazgatót és Vámosy Mihály igazgatót illeti meg, a kik teljes odaadással, valóban páratlan buzgósággal szentelik tehetségüket az intézet helyes vezetése és felvirágoztatásának.

Szinte megzavarná ez őszinte sorok összhangját, — ha mindezek után a sablonszerű végszóval fejeznék be ismertetésünket, hogy ajánljuk e derek, jóra való intézetet olvasóink figyelmébe.

Oly intézetnek, mely a hazának és társadalomnak tett szolgálatok terén ily kiváló eredményeket mutat fel, nincs szüksége mások ajánlatára, az önmaga ajánlja magát, a falai közül kikerült jeles magyar honleányok által.

M. F.

Az ipartörvény módosítása.

Iparosaink érdekében vélünk eljánni, midőn az alábbiakban ismertetni kívánjuk azt a fölterjesztést, melyet a hazai ipartestületek központi bizottsága a kereskedelemügyi miniszterhez intézett.

Felette fontos ezen emlékirat, mert úgy szólván mindazt felöleli, ami a hazai kézműiparosoknak régi óhajait képezi.

A memorandum szerint az ipartestület éppen ipari központokat képező számos nagyobb vidéki városban nem létesült, mely anomáliát helyesen annak tulajdonítják, hogy az ily testületek alakítása törvény által kötelezőnek ki nem mondatván, némely vidékek iparosai részint figyelmen kívül hagyják az erők tömörülésének horderejét, részint pedig az ipartársulatokban gyűjtött vagyonukat féltvén, az ipartestületek fen-

rül fogja. Hiszen oda lent már nem fáj semmi. Csak a halál maradt számomra. Isten veled Giulio . . . . . és leugrott a mollórol. . . .

— Hova parancsol evezni signorina mia, ily későn és ily sietve?

— Hát én még nem haltam meg? Ki ön? Mit akar? Ahabér evezés! Eresszen el hadd hal . . . . . nem, hadd menjek tovább. — Nem akarok én sehova menni. Megcsusztam a sikos kővön e korom sötét éjben.

Szegény Michelina sötét szándékát nem tudta végrehajtani, mert a moló alatt egy bárka állott, abba ugrott bele. . . .

Késő éjj volt, mire padlás szobájába került, hol fél ájultan rogyott egyszerű ágyára.

* * *
És . . . harmadnap délután Michelina Pietró fodrászegéd karján sétált ki a ligetbe. Szegény Pietró sem tudta, mily módon jutott e rég óhajtott boldogsághoz.

S ki tudja, hogy ötödik nap nem-e a virginiait rágó csinos hadfi karján leng tova a megcsalatott varróleány? De hát ilyen élet van a nagyforgalma tengermelléki városban.

tartásával járó, valóban csekély költségektől is visszariadnak és a törvény jeles célzatainak ez irányban való végrehajtásával szemben tagadó állást foglalnak el. Végre az illetékes hatóságok egy része nemcsak hogy kötelességszerűleg nem buzdítja az iparosságot a testület megalakítására, hanem ez intézménnyel szemben nem is titkolt ellenszenvvel viseltetik, annak hatósági jeleggel felruházott önkormányzati hatáskörében, saját hatósági jogkörének csorbítását látva.

Valóban már az ipari adminisztráció egyformasága szempontjából is abnormis állapotot képez az, hogy egészen jelentéktelen községekben, a csekélyszámu iparosok önkormányzatilag látnak el fontos iparhatósági teendőket, holott sok törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrhatalom végzi ugyanazon funkciókat. Mert csakugyan anomáliának tűnhetik fel, hogy számos jelentékenyebb iparu népességgel bíró rendezett tanácsu városban mind eddig nem alakult meg az igen nagyfontossággal bíró ipartestület.

A szerzett tapasztalatok következtében ma még kevésbé van alapos ok arra, mint a törvény megalkotásakor, hogy a testületi intézmény általánosan kötelező rendszabályok által a képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosok egyetemére ki ne terjesztessék. Még az az álláspont is, mely annak idején bizonyos jogosultsággal bírt, hogy t. i. az intézmény életrevalósága még kipróbálva nincs, ma már túl van haladva és az iparfejlesztés, az iparos-szakképzés és művelődés, valamint az ipari közigazgatás fontos érdekei követelik a törvény idevágó határozatainak módosítását.

Az a cél, hogy lehetőleg minden kézműiparos valamely testület kötelekezéséhez tartozzék, csak úgy érhető el, ha elejtetik azon megszorítás, melyszerint csupán az ugyanazon községben lakó iparosok alakíthatnak ipartestületet.

A memorandum azon óhaj kapcsában, hogy az iparosságnak minél szélesebb körrei vonassanak be a testületi kötelekbe, egyúttal életere testületeket is kíván, — amelyek képesek fontos feladatuknak minden irányban megfelelni.

Miután a kerületi ipartestületek alakulásáról, a felvételi és tagdíjhátralékokból keletkező pénzügyi hátrányokról, az ipari adminisztráció viszáltságairól, az ipartestületi intézmény konszolidálásáról beszél, végül még iparosainknak, különösen az ifjaknak haladásra való ösztönzése, a haladóknak az elmaradottaktól való megkülönböztetése céljából kívánatosnak tartja, hogy a testületi alapszabályok intézkedhessenek az iránt, miszerint a tagok az ipartestület kebelében alakított szakbizottság előtt önként szakbizottság előtt önként szakvizsgát tethessenek és az erről nyert mesteri oklevélre czégükön, számláikon és hirdetményeikben hivatkozhasanak.

Sz. F.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok

Csongrád, 1891. auguszt. 23.

— Királyunk születésnapját f. hó 18-án városunkban is nagy pompával ünnepelték meg. Reggel 9 órakor a külvárosi nagytemplomban főtisztelendő Hegyi Antal esp. plebános fényes segédlettel tartott misét s királyunk hosszantartó életéért megható imát mondott. Az ünnepély befejezését Söhlya Gy. főkántor nagyszabásu, szép melodiájú éneke zárta be. Az ünnepélyen a hivatalnokok kivétel nélkül a nagyközönséggel együtt megjelentek.

— Isko' . . . értesítés. A hódmezővásárhelyi ev. ref. főgymnasiumban az 1891-92-ik tanévre szept. 1-sején kezdődik. Szeptember 1-5 napjain lesznek a beiratások és pedig d. e. 8—12. d. u. 3—5 óra között a főgimn. hivatalos helyiségében, ugyanezen napokon eszközöltetnek a pótló, javító és esetleg fölvételi vizsgálatok. — A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 6-án d. e. 10 órakor a főgymn. nagytermében lesz. A tanítás szept. 7-én kezdődik. Ez alkalommal értesítettnek a t. szülők, hogy a) egy osztályba 60 nál

több tanuló fölvehető nem lévén, a beiratással ne késlekedjenek — b) a beiratás alkalmával a himnlóoltás főleg az ujonnan jött tanulóknál, hivatalos bizonyítvánnyal igazolandó, — c) a görögöt pótló tanfolyam most már a VI. osztályra is kiterjesztetik. d) beiratás alkalmával az iskolai tartozások pontosan teljesítendőek, mert a nélkül egy tanuló sem vétetik fel. Hódmezővásárhelyen 1891 aug. 17 az ev. ref. főgymnasiumi igazgatóság.

— A vasuti állomás réme. Nagy riadalmat okozott f. hó 16 án reggel Babinecz István szabósegéd a vasutállomáson; ugyanis az illető ollóművész bál után lévén, tehát aligha rendelkezett józan észszel, mert ilyen tévedés, vagy tréfa, amit Babinecz elkövetett, mint kihágás csakugyan hivatalból üldözendő. A fentjelzett reggelen Babinecz a vasut állomásban ugylátszik nem találta meg a mit keresett s a vasutiak nem kis bámulatára (szükségét végzendő) árnyékszék helyett az ivókutra ült. Ebben a vademberi művészkedésében egy öregasszony megakarta akadályozni, de Babinecz az asszonyt feléje közeledés esetében megöléssel fenyegette. S így minden akadály nélkül végezte dolgát, s ezek után mintha semmi sem történt volna, felszállt a Félégyházra induló vonatba és szépen minden akadály nélkül elzónázott. A szokatlan s a közegészségügyre veszélyes cselekedet az állomástőnök tudomására jutván, nyomban intézkedést tett a kut lezárására, másnap 30 frt költséggel a főnök a befertezett kutat a vasut mentén lakók nem kis öröme, használhatóvá tette. — Babinecz még az nap este, feledve reggeli cselekedetét, visszautazott Csongrádra s megérkezésekor az állomásban letartóztaták és most bő alkalma nyílik a hüvösön elmékedni a felett, hogy mégis csak „rendnek muszály lenni.“

— Eljegyzés. Blázsik Mihály tanító, lapunk dolgozótársa f. hó 20-án tartotta eljegyzési ünnepélyét Gyovai Döme István szeretetreméltó leányával Veronikával.

— Szent-István napját, ősi szokás szerint, mint a magyar nemzet legelső királyának születés napját f. hó 20-án városunkban is megünnepelték. A magyar törvényhozás bölcsessége folytán e nap többé nem felekezeti ünnep, hanem legújabb törvénybe iktatott „nemzeti ünnep.“ E szép magyar hazát I. István király fektette, szilárd alapra. Tehát jövőre kell, hogy e napon minden magyar, ünnepi díszet öltönn s hazát nemzeti lobogókkal diszítse, mert e nap minden magyarnak, az egész nemzetnek törvény által is kötelező ünnepe.

— Folyó hó 15-án nagy-boldogasszony-napján annyi zónázó közönség lepte meg a vonatot, hogy a kezelőszemélyzet egészen megrémült a szokatlan nagy forgalom látára. Az állomásban levő összes kocsik elegendeneknek bizonyultak s fel lett használva még a podgyászfordó kocsis is. A vonat, hogy nem késelt el az indulásban, az csakis az állomás derék, tapintatos főnökének Műch Vilmos erélyének köszönhető. Dicséretet érdemel még Subert Ignác vonatvezető szorgalma is.

— A polgári-kör nagy-boldogasszony-napi bálja, a derék rendezőség fáradozásai után a legjobban sikerült. Szép hölgyekben nem volt hiány, a táncz kitünő animóval folyt, egész reggelig. — A négyest 60 pár tánczolta. A diszes hölgykoszorúból a következő nevek jegyezte fel tudósítónk: Leányok: Bagossi Mariska, Benő nővérek (Félégyház), Bobor Lenke, Bobor Ilonka (Csépa) Bódi Erzsike, Csernus Erzsike és Etelka, Döme Veronka, Felber Mariska, Forgó Luczika, Gálfi Mariska, Justin Zsófi-ka, Kádár Eleonora és Henzike, Kátai Erzsike, Kurucz Zsuzsika és Mariska (Félégyház), László Rozika, Márkus Etelka, Nagy Zsuzsika (Félégyház), Oláh Annuska, Patyi Etelka, Pap Matildka, Szarka Annuska és Mariska, Szepesi Boriska, Szabó Erzsike (Kecskemét), Turi Erzsike, Zsigmond Ilonka (Félégyház) stb. Asszonyok: Berniczky Jó-

zsefné, Bagossi Józsefné, Bobor Károlyné (Csépa) Döme Istvánné, Felber Ferenczné, Forgó Pálné, Fekete Sándorné, Farsang Istvánné, Gálfi Antalné, Horvát Sándorné (K.-Szentmárton), Keviczki Ferenczné (Szegvár) Kammerer Pálné, Kurucz Józsefné, László Ágostonné, Misurai N.-né, Műch Vilmosné, Márkus Jánosné, Oláh Gergelyné, Pap Edéné, Pozsár Józsefné, Simon Lászlóné, Szvoboda Ferenczné, Szarka Ödönné, Szepesi Józsefné, Szórfi Jánosné, Tóth Józsefné, Zsiga Jánosné, Zöld Antalné, Zsádányi Lászlóné, stb. stb. A második négyest 40 pár tánczolta, a multság virradtkor ért véget.

— **Az iparos ifjúság által a „Fiume“** szállodában nagy-boldogasszony napján tartott jótékonycélu tánczvigalom szintén jól sikerült. A Kengyelesen szerencsétlenül jártak árvái ismét kapnak néhány forintot. A vigkedélyü multságának a hajnal vetett véget. A négyest körülbelül 50 pár tánczolta. Nem volt hiány tánczosnökből. Ott voltak Leányok: Borváry Mariska (Szolnok), Barkóczy Emma, Csenki Rózika, Dallos Mariska, Ernyes Mariska, Fehér Rózika, Gyeorgyádes Mariska, Hajdú Etelka, Harmat Zsuzsika (Félegyház), Kádár Rózika, Kiss Mariska, Kiss Juliska, Kádár Terike, Kohár Eszti (Szentes), Kátai Etelka, Lantos Annuska, Lippai Erzsike, Loridon Etelka, Léderer nővérek (Kecskemét), Lévai Jusztika, Lakatos Emmácska, Makai Annuska, Mészáros Annuska, Piroska Rózika, Pap Erzsike, Patyi Mariska, Sági Mariska (Félegyház), Sági Rozika, Szabó Rozika és Erzsike, Szvoboda Vilmácska (Csépa), Tary Zsófia, T. Tóth Terike, Türi Marika, Vincze Herminka, Vájbel Emma (Szeged), stb. stb. Asszonyok: Kiss Jánosné, Tari Ernesztné, T. Toth Istvánné, Vincze Sándorné, Gyeorgyádes Józsefné, Dallos Imréné, Csépe Andrásné, Pap Rókusné, Lajos Jánosné, Lantos Istvánné, Lévai Ferenczné, Patyi Lajosné, öz. Mészáros Istvánné, öz. Kádár Jánosné, öz. Kiss Jánosné, Kátai Gergelyné, Ujszászi Jánosné, Piroska Antalné, Szabó Jánosné, Kiss Benjáminné (Csépa), Minik Lajosné, Makai Józsefné, Kádár Sándorné, Molnár Istvánné, Kovács Lászlóné, Sági Lajosné, Ürmös Jánosné, Pintér Istvánné, Mata Istvánné (Szeged), Lippai Gáborné, Gyeorgyádes Józsefné, Türi Jánosné, stb. A p.-kengyeli szerencsétlenek javára felül fizettek a következők: Kovács József 40 kr. Kovács Lajos 40 kr. Ifj. Szilber János 40 kr. Pavelka Sándor 40 kr. Pesznik János 40 kr. (Félegyház) Felber Ferenc 40 kr. Harmat László 20 kr. Ujszászi János 20 kr. Fekete Ferenc 20 kr. Makai József 20 kr. Bodó Béla 20 kr. Molnár István 20 kr. Kiczél János 20 kr. Ürmös János 20 kr. Hatvani Ferenc 7 kr. Összesen: 4 frt. 7 kr. Fogadják a szives adakozók ezuton köszönetünket, — a rendezőség.

— **Az ált. munkásbetegségélyző- és rokkant-pénztár** Budapesten székelő központi választmányától a következő értesítést vettük: „Az előhelyi t. meghatalmazott választmányi és egyleti tag urak ezennel határozottan s különösen figyelmeztetnek, hogy a június 27-ről kelt miniszteri rendelet nem vonatkozik már létesített előhelyekre, hanem azokra melyek június 28-a után szándékoltnak létesíteni; e szerint senki sincs jogositva a már fennálló előhelyeket működésükben megzavarni, új tagok felvételét megakadályozni stb., ugyszinte nincs senkinek sem joga új tagok belépését megakadályozni vagy őket a belépéstől visszatartani. A

fennálló előhelyekben minden felvételle alkalmas egyén beléphet az együletbe.“

— **A csongrádi** gazdálkodó ifjúság népies tánczvigalma a nagyboldogasszonyi vigalmak között határozottan lehet mondani hogy legfényesebben sikerült. A népkert helyisége mindenütt tömve volt. A szentesi első magyar zenekar megemberelte magát fuvola (trombita) s hegedűjátékaival; egyes magyar nótákat gyönyörűen játszottak el, s megérdemlik a dicséretet. Az ifjúság mulató jó kedvének a reggel vetett véget. A jótékonycélnak a bál rendezősége a tiszta jövedelemből 36 frtot adott.

— **Az iparos ifjúság által rendezett nagyboldogasszonyi bál** 21 frtot juttatott a jótékonycélnak.

Véletlenül meglőve. Folyó hó 16-án délután Szentkereszty Tivadar kántorsegédet — állítólag — K. L. az aljon, flóbertjéből véletlenül meglőtte. A lövés a nyakszirten okozott kisebb sérülést. Jövőre igen üdvös dolgot tenne rendőrségünk, ha a bökényben való lövöldözést betiltaná.

— **A tiszai gát városunk** határában hatalmasan megrepedt. Tekintve a víz alacsony állását, ma még niucs komolyabb veszély.

— **Az országos vásár** nálunk f. hó 25. 26-án tartatik meg. Tehát a mult számunkban hozott e tárgy közleményünk, tévedésen alapult, a mit ezennel helyre igazítunk.

— **Iskolaszéki gyűlés.** Ma (vasárnap) a szokott helyen iskolaszékünk gyűlést tart d. u. 3 órakor.

— **A „Pannoniá“-ban rendezett boldogasszonyi, polgári bál** meglehetősen sikerült. A multság még reggel is tartott. Altalában városunkban az összes bálók mind jól sikerültek.

— **A kutya-adó.** Végre nagysokára elérkezett a gazdák veszedelme. A napokban lett szétküldve városunk lakosainak a bejelentő-iv. Ennek értelmében tartozik mindenki a kezéhez szolgáltatott ivet pontosan kitölteni és igazolni azt, hogy háza táját jövőre hány kutyaival kívánja őriztetni. Mert hát „röndnek muszáj lönni.“ Kíváncsiak vagyunk, vajjon a fenti rendelet hány darab kuvaszt szolgáltat a sintér drójtjára.

C S A R N O K.

Korszakunk.

*Mire tanítsa gyermekét az anya,
E rút időnek szennyes korszakán?
Minő talizmánt nyujtson láng szívének,
Ha utra kél az élet csolnakán?
Mire tanítsa vére büszke sarját,
Hogy szét ne zuzza bösz vihar hajóját?!*

*Korunk tükrébe vess egy tekintetet,
A dúsz keretű fénylap mit mutat?
A lángelmék elnyomva s számkivetve.
Kinos tusák közt élnek, mint a rab
Fordítsd le fátylad oh te szent igazság,
Hogy gyermekeink a mostant megne lássák!*

*A büszke udvaroncznak sima nyelve,
Kiszóllja terméinkből a dicsőt,
Ki most mesélni tud szép himeszen, csak
Az úrkodik, s az asztán nagyra nőtt,
A fürge czeneknek van mostan világa,
Gyümölcsöt annak hajt a fának ága*

*E művelt kornak minden percze hányszor
Mutatja fényes arczod álkódás!
Beszédes ajkad édes szép szavának
Minden betűje egy-egy szent vonás.*

*De ha felváltják gyermekeink e szép szót,
Lejárt kelettel kapják meg a váltót.*

*Bomlott világ ez! kihalt itt a nyúltság.
A tiszta önzetlenség sárba vész,
Csalás, meg ármány játsza fő szerepét,
Búrján virágozik és bürök tenyész,
A nap sugára foltos fényben uszik.
A bölcs? a bamba lábnyomába kuszik.*

*Szegény anyák! a bölcsöt ringatjátok,
Mosolygva alsztek benne kincsetek,
Remegve néztek a kétes jövőbe,
S nem tudjátok vele mit tegyetek,
Egyre tanítsátok őket mostanság:
Szemfedélt varrni, meghalt az igaység!
G—y E—e.*

Szent-István napján.

Karcolat.

*Ez idén a Szent-István ünnepe sem olyan
mint ezelőtt.
A zóna daczára feltünően kevés a vidéki
a fővárosban.
Hja, mikor e l m o s t a a sok eső az
utiköltséget.*

Saját csapdájában fogva.

A »Tiszavidék« eredeti közleménye

(Folytatás)

Láttam, mint lett az udvarló napról, napra kedvesebb s vett magának több és több bátorságot ahhoz, hogy nőmhöz közeledhessék.

Egy napon, midőn czélját már elértek vélte az édes szavakkal körül hálózott, sőt kapitulálnak hitte s hozzá a legvakmerőben közeledék, ... nóm vele szemben egyszerre egész komoly lett s elkezdett nekie a nekem esküdött hűségéről s kötelességéről, valamint gyermekeinkről a többi között fiáról, kit most a csábító leányával akarnak összeházasítani beszélni s egyszóval határozottan ellent állott.

Daczára mindezeknek, egyik napon szenvedélyei nem ismertek határt, közeledék nőmhöz s őt megcsókolá s szemrehányások között mondá neki, hogy ő nem szerettedik s nóm — Rétházyné asszony — ismétlé, hogy szive mélyéből szereti s eme titkot nehezen bár, de rejtegeti, s azt el nem árulhatja, mert — ő — nem egyedül van s így más is szerencsétlen lenne. Tudtára adá, hogy az akadály én, a férj vagyok, más különben ő lenne a legboldogabb a világon az ily szerető karok között, ha én nem volnék.

Igazán? . . . kiált közbe Szirtfoky. Legalább Völgyesy ur úgy értette, feléle Rétházy, de — ő — úgy beszélte ezt, mintha én lennék az egyedüli, ki őt szerencséjében gátolom s őt szerencsétlenné teszem.

S daczára mindezeknek — mondá Völgyesy ur nőmhöz — kegyed mégis oly rendíthetetlenül áll, bár szavai egészen mások, mint maga tartása velem szemben, — boldogságról beszél, melynek akadályá egyedül férje.

* * *

Szerelemről beszél s a hozzám vonzódásáról, mégis látogatásaim ürességeit s hiányait egyedül maga okozta és teszi.

Vagy miért nem adja tudtára férjének, hogy az özvegyi fátyol nem esnék terhére és ha szép szavakkal nem volna hajlítható hogy éreztetné vele gyűlöletét s foglalna határozott állást vele szemben.

Ez már több a soknál. Özvegynek lenni láthatni, gyűlöletével ellenem nyilvánosan fellépni, olyan szavak, melyek a jóra való keresztény embert kihozzák sodrából, melyeket nőmnek hallani nem szabad.

Itt mind a kettő felállottak, a hangulat feszültebb lett s én akkor előléptem rejtekemből.

Mi volt tenni valóm? Élet társam, nóm szerettedik, vagy legalább azon állt, hogy szeretni akarják; soha sem volt egy féltékeny kellemetlenebb helyzetben. Tudtam mindent s nem volt szabad beszélnem az illem végett.

Még mikor felfedeztem a titkot, még akkor is vissza fojtam mérget s szenvedélyemet. Elvoltam határozva, hogy rejtekem kulcsát vízbe dobom, de sokkal jobban ismertem magamat, mintsem hogy másnap ama kulcs helyett ne csináltattam volna egy másikat.

Es előlpeve kegyed rejtekéből, nem szólt ön semmit?
Egy szót sem. Azonnal megfogja halani mi történt.

Egyik nap reggelén belép hozzám inasom s jelenti, hogy a szakács kíván velem beszélni. Szakácsom? kiálték meglepettetten annál is inkább, mivel nóm is benn volt a salonban, mivel a házi ügyekkel egyáltalán nem törődtem soha semmit, ez nóm dolga volt így — ő — is nagyon meg volt lepve.

Talán valamit kérni akar, veté közbe nóm, fájadjon be uram a mellék szobába s fogadja külön kihallgatáson. Óh, asszonyom, nekem titkaim kegyed előtt nincsenek, de különösen cselédeimmel szembe, melyeket tudnia nem szabad.

Jöjjön be a szakács! szóltam az inashoz. A szakács belép. Arcza halvány, egész testében reszketett, látszott, hogy nagy titok az, melyet el akar mondani.

Mi történt veled? mit csináltak? kérdé nóm a szakácstól, megjíedve annak izgatott külsőjétől s szokatlan magatartásától.

Ah! nagyságos asszonyom, ha kegyed azt tudná!?

Mit? kérdé nóm s a szakács nem akart beszélni, nem, különösen nóm előtt.

— Végre én is biztattam, hogy csak beszéljen. S a biztatásra végre engedett.

Elővett zsebéből egy csomagot s kivett egy aláírás nélküli levelet, továbbá egy 1000 frankról szóló értékpapírt, 500 frankot s egy kis dobozban külön mérget.

A levélben az állt, hogy a „felbutba“ (tészta-féle), melyet én egyedül szeretek s csak nekem szokott a szakácsom készíteni, mivel nómnek az orvos a tészta feléket megtiltotta, hogy abba keverje bele ama, a levél író állítása szerint jó fűszert, Biztosítja a szakácsot, hogy a nevezett tészta sokkal jobb lesz, sőt kezességet is vállal, mert egyáltalán nincs oka a szakácsnak kárát kívánnia. A becsületes szakács át nyújtá nekem a mérget a dobozzal együtt s a következőket mondá:

Fel nem tudtam fogni az illeténi ajánlatot, nem voltam vele tisztába, hogy miért fizetnek meg engem oly jól, ha csupán jó akaratról s tanácsról van szó? Megpróbáltam azonban mégis készíttettem felfujtat s ama állítólag jó fűszerből is kevertem bele egy keveset.

A tészta elkészült s kihülve azt nóm kedvencz ölebének adtam.

A szegény pára egy pár percz múlva

kilehelé paráját s élettelenül feküdt kis vánkösán.

Nagy Ég!! kiáltá nóm. Hisz ez mérge! karjaimba veté magát, rózsapiros arcza hófehér lett, keble erősen hullámzott égkek szemei könnybe merültek s forró könnyei gyöngyként peregtek arczomon.

Szakácsomnak intettem, hogy hagyjon magunkra, kevés vártatva nóm kibontakozott karjaim közül s hogy látá, hogy magunk vagyunk a salonban keserűség telt arczczal, esdeklő tekintettel, folytonos sírás közben esküvék nekem hűséget s becsélt hozzám ragaszkodásáról s aggodalmát fejezte ki életemre való töréssel szembe.

Erre egész egyszerűen felelém nómnek: úgy látszik, hogy irigylik boldogságomat, irigylik életmet s ellene törnek, de ily hü nóm s ily hü cselédektől körül véve, nincs okom e miatt aggódni.

Itt távozték a tereméből s nómet mély gondolatokba merülten a pamlagon ülve hagytam.

Más ember, ha helyzetemben van kíváncsi lett volna Völgyessy ur legközelebbi látogatására, melyet nómnel tett. Én azonban, ki nómet nagyon jól ismertem s hogy úgy mondjam kiismertem, tudtam hozzám való ragaszkodását s irántam rendíthetetlen hűségét, ezek meggyőzték, hogy további látogatások el fognak maradni.

(Vége a jövő számban.)

G. E.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1891. június 1-től. —

A vonat indul Csongrádról: délelőtt 10.	
érkezik	Kun-Kis-Szállásra . . . . . 10 35.
	Félegyházára . . . . . 11 —
indul	Szeged felé s em v. . . . . 11 47.
	Szegedre érk. . . . . 1 14.
indul	Budapest felé gyorsv. . . . . 11 47.
	Budapestre érk. d. u. . . . . 2 05.
A vonat indul Csongrádról: délután 10.2.	
érkezik	Kun-Kis-Szállásra . . . . . 2 48.
	Félegyházára . . . . . 3 13.
indul	Szeged felé gyorsv. . . . . 3 46.
	Szegedre érk. . . . . 4 44.
indul	Szegedre helyi szem. v. . . . . 4 53.
	Szegedre érk. . . . . 6 43.
A vonat indul Budapestre szem. v. . . . . 5 02.	
	érkezik Budapestre . . . . . 8 40.
A sz. v. indul Budapestről d. e. . . . . 7 45.	
	érkezik Félegyházára . . . . . 11 35.
	indul Csongrád felé d. u. . . . . 12 5.
	érkezik K.-Kis-Szállásra . . . . . 12 35.
	érkezik Csongrádra . . . . . 1 08.
A vonat indul Szegedről d. u. . . . . 10 74.	
	érkezik Félegyházára . . . . . 11 46.
	indul Csongrád felé . . . . . 12 05.
	érkezik Csongrádra . . . . . 1 08.
indul	Budapestről sz. v. d. . . . . 12 —
	Félegyházára érk. . . . . 4 39.

A vonat indul	Budapestről 1.25
	Félegyházára érk. 3.45
	Csongrádra ind. 5.10
	K.-Kis-Szállásra érk. 5.37
	Csongrádra érk. 6.01
	indul Szegedről 3.15
érkezik	Félegyházára 4.52
	indul Csongrád felé 5.10
érkezik	Kun-Kis Szállásra 5.37
	Csongrádra érk. 6.10

Gőzhajózási menetrend.

I.			
A gőzhajó	indul Csongrádról	Szegedre:	
"	"	Szedán	} reggel 4 órákor
"	"	Pénteken	
"	"	Vasárnap	
Csongrádról Szolnokra:			
"	"	Kedden	} reggel 4 órákor
"	"	Csütörtökön	
"	"	Szombaton	
II.			
A gőzhajó	indul Szegedről	Szolnokra:	
"	"	Hétfő	} d. u. 3 órákor
"	"	Szerda	
"	"	Pénteken	
Ezek Csongrádra érkezők 9—10 óra közt.			
III.			
A Gőzhajó	indul Szolnokról	Szegedre:	
"	"	Kedden	} d. u. 3 órákor
"	"	Csütörtökön	
"	"	Szombaton	
Ezek Csongrádra érkezők 9—10 óra közt.			

Felelős szerkesztő: SZILBER JÁNOS.

REFORM!

Miképpen védekezzünk az egészségtelen ivóvíz ellen?

Válasz: Igyunk naponként egy üveg

MOHAI „Stefánia.“

vízet egy pint (cirka 1 és fél liter)

10 krajczár betét, az üvegért 6 kr. Olcsóbb mint a szódavíz, Raktár Bojniczer Jakabnál Csongrádon.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS;“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvendő. A magyar kereskedő és gazdaközönség nem szorol többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi és tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvassmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30 — 40 kötetnyi regényt részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világfolyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 firt 80 kr., negyedévre 5 firt s egy évre 20 firt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. M u t a t v á n y s z á m o t a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Elfizethetni Csongrádon, a „Tiszavidék“ kiadóhivatalában.